Европейски съюз

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА

"ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ" 2014 – 2020

Четвърто заседание на
Тематичната работна група
1 октомври 2014 г., гр. София

Съдържание

- **Напредък и Предизвикателства**
- Приоритетна ос 1
- Приоритетна ос 2
- Приоритетна ос 3
- Приоритетна ос 4

Напредък в подготовката на ОПИК 2014-2020 г.

- Оперативна програма *„Иновации и конкурентоспособност“* 2014-2020 г. (ОПИК) се разработва в диалог с представители на всички заинтересовани страни/социалните партньори с цел идентифициране на действителните нужди на бизнеса и постигане на конкурентоспособно развитие на икономиката

- В периода април 2013 – май 2014 са проведени 3 заседания на Тематичната работна група (ТРГ) за разработване на ОПИК и са проведени два кръга неформални технически консултации с ЕК

Основни коментари на ЕК по проекта на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ (1/2)

Коментарите на ЕК по проекта на ОПИК се отнасят основно до *(получени на 07.08.2014):*

- Ясно посочване на **Националната иновационна стратегия за интелигентна специализация (ИСИС)** като основа за всички инвестиции по ТЦ1. ОП да се ревизира в съответствие с последния проект на ИСИС, като се включи и информация за областите на интелигентна специализация, структурата на управление, прилагането на вертикалните области на интелигентна специализация, приносът на София Тех Парк към ИСИС

- Конкретизиране на предвидените по ОПИК **финансови инструменти по** ТЦ1 (*технологично обновление и иновации*), ТЦ3 (*капацитет за растеж на МСП*) и ТЦ4 (*енергийна ефективност*) предвид постигнатите положителни резултати от финансовите инструменти (ФИ) през предишния програмен период и резултатите от предварителната оценка за прилагането на ФИ по ОПИК

- Подобряване на **индикаторите за резултат и продукт** и представяне на допълнителна информация във връзка с методологията и критериите, използвани за разработване на рамката за изпълнение. Ревизиране на някои от целевите стойности

- **Допълване на анализа** по отношение на анализа на достъпа до финансиране, производството на енергия от възобновяеми източници (ВИ) и ресурсната ефективност

Основни коментари на ЕК по проекта на ОП „Иновации и конкурентоспособност" (2/2)

- Необходимост от **изчистване на демаркационните линии и допълняемостта** с останалите оперативни програми - основно с ОПНОИР, ОПРЧР и ПРСР и създаване на организационна структура и процедури за осигуряване на синергията между оперативните програми

- Вземане на решение за прехвърляне на проекта **за изграждане на междусистемната газова връзка България-Сърбия, фаза 2** от **ТЦ4** (*Подкрепа за преминаване към ниско-въглеродна икономика*) **към ТЦ7** (*Насърчаване на устойчивия транспорт и преодоляване на проблемните области в ключови мрежови инфраструктури)* или за търсене на възможности за финансиране на проекта в рамките на Механизма за свързване на Европа, заедно с други планирани в България проекти по Транс-европейската енергийна мрежа (TEN-E)

- Осигуряване на **съответствие с окончателния текст на Споразумението за партньорство** по отношение воденото от общността местно развитие (ВОМР) и териториалния подход за целенасочена подкрепа за Северозападен район по оперативните програми за периода 2014-2020

Адресирани предизвикателства (1/2)

Ниска степен на иновативност

Недостатъчна предприемаческа активност

Недостатъчен капацитет на МСП за формиране на конкурентни предимства

• *Инвестиционен приоритет 1.1:*
Технологично развитие и иновации
(ТЦ 1)

• *Инвестиционен приоритет 2.1:*
Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството
(ТЦ 3)

• *Инвестиционен приоритет 2.2:*
Капацитет за растеж на МСП
(ТЦ 3)

Приоритетна ос 1:

Технологично развитие и иновации

21.24%
от бюджета на ОПИК 2014-2020

Приоритетна ос 2:

Предприемачество и капацитет за растеж

50.17%
от бюджета на ОПИК 2014-2020

Адресирани предизвикателства (2/2)

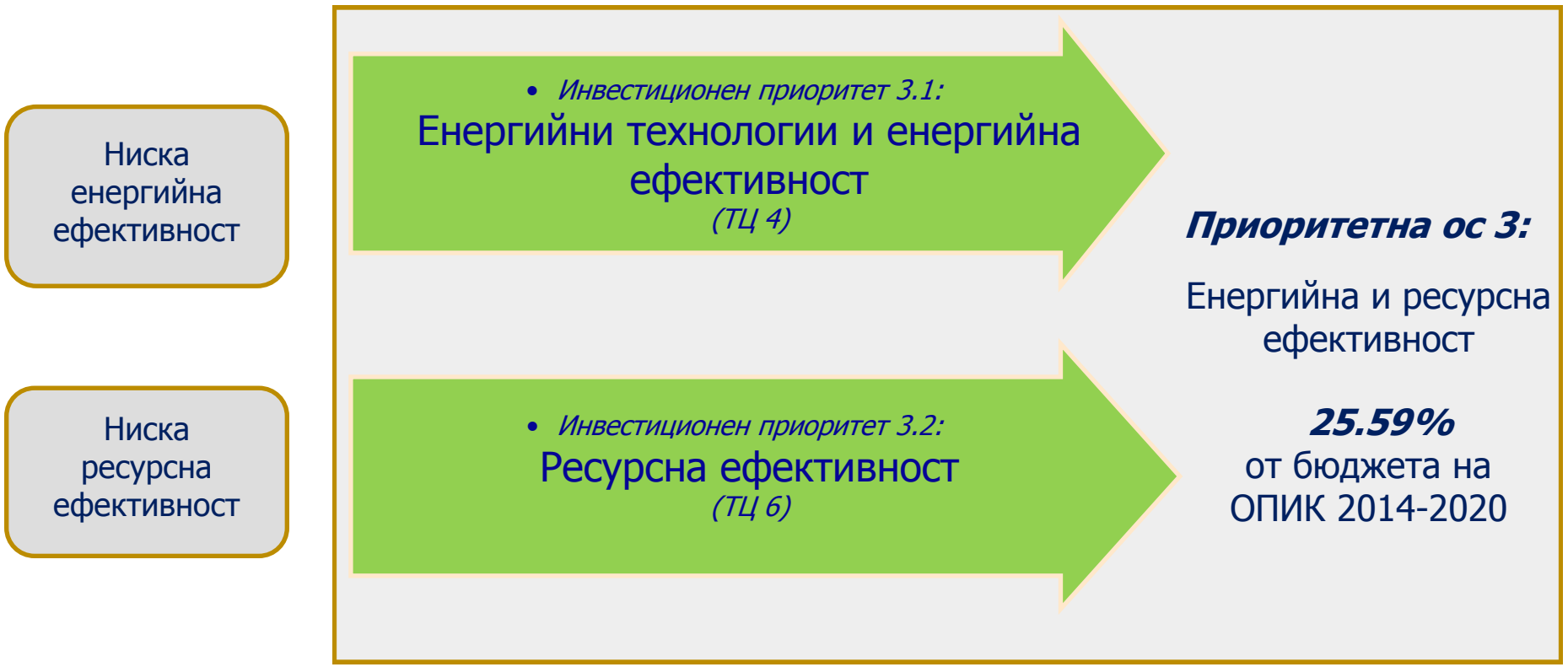

Съдържание

- Напредък и Предизвикателства
- **Приоритетна ос 1**
- Приоритетна ос 2
- Приоритетна ос 3
- Приоритетна ос 4

Инвестиционен приоритет 1.1:
Технологично развитие и иновации

Ниска иновационна активност

Примерни дейности:

- Развитие на сътрудничеството между предприятията, научните среди и бизнеса
- Подкрепа за иновации в предприятията
- Подкрепа за развитие на среда и инфраструктура за иновации и изследвания
- Подкрепа за комерсиализация и разпространение на нови знания чрез финансови инструменти

Фокусиране на интервенциите въз основа на Иновационната стратегия за интелигентна специализация

Бюджет: ***295.2 млн. евро***

- Ниски и неефективни инвестиции в НИРД и иновации
- Недостатъчно развита иновационна среда и инфраструктура
- Слабо сътрудничество в "триъгълника на знанието"
- Недостиг на висококвалифицирани кадри *(вкл. НИРД кадри)*

Примерни дейности, очакван принос и бенефициенти по ИП 1.1

Дейности

- Развитие на сътрудничеството между предприятията, между научните среди и бизнеса
- Подкрепа за иновации в предприятията
- Подкрепа за развитие на среда и инфраструктура за иновации и изследвания
- Подкрепа за комерсиализация и разпространение на нови знания чрез финансови инструменти

Очакван принос

- Повишаването на иновационната дейност и капацитет на предприятията
- Нарастване дела на предприятията, които самостоятелно разработват, внедряват и разпространяват иновации
- Извеждане на българските предприятия и иноватори на международния пазар
- Изграждане на иновационен капацитет и създаване на дългосрочни конкурентни предимства на страната

Бенефициенти / Целева група

- Предприятия, техни обединения, вкл. партньорства
- Клъстери
- Агенции, ведомства и орг. на бизнеса
- Офиси за техн. трансфер и техн. центрове
- София Тех Парк

Планирано използване на финансови инструменти

- Дялови и квази дялови инвестиции в технологичен трансфер, комерсиализация научни резултати и др.
  30 млн. евро
- Дългови инструменти за иновации в предприятията **30 млн. евро**

Целева група

- Предприятия и спин-оф предприятия
- Предприятия в сътрудничество (в България и Европа), вкл. с висши училища, изследователски научни и иновационни организации, посредници по иновации

Бенефициенти

- Фонд на фондовете
- Кредитни и финансови институции
- Фонд мениджъри и други подобни

Ново спрямо последната ТРГ

Съдържание

- Напредък и Предизвикателства
- Приоритетна ос 1
- **Приоритетна ос 2**
- Приоритетна ос 3
- Приоритетна ос 4

Инвестиционен приоритет 2.1:
Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството

Недостатъчна предприемаческа активност

Трудности при намирането на финансови средства

Примерни дейности:

- Финансови инструменти в подкрепа на предприемачеството
- Насърчаване на предприемачески идеи в области, свързани с европейски и регионални предизвикателства

Секторен подход съгласно Националната стратегия за насърчаване на МСП *(за дейност 2)*

Бюджет:
114.3 млн. евро

- Ограничен достъп до финансиране
- Недостатъчно обезпечаване на риска и сигурност за реализиране на бизнес идеи
- Ниско качеството на проектите за стартиращи предприятия и тяхната финансова възвръщаемост
- Необходимост от връзката с повече инвеститори на ранен етап от дейността на предприятието

Примерни дейности, очакван принос и бенефициенти по ИП 2.1

Дейности

- Финансови инструменти в подкрепа на предприемачеството
- Насърчаване на предприемачески идеи в области, свързани с европейски и регионални предизвикателства

Очакван принос

- Развитие на предприятия и създаване на работни места с цел постигане на растеж в областите, свързани с европейски и регионални предизвикателства
- Повишаване на предприемаческата активност

Бенефициенти / Целева група

- Стартиращи и съществуващи предприятия в секторите съгласно Националната стратегия за насърчаване на МСП
- Предприятия в здравеопазването, процесите свързани със застаряването на населението, демографските въпроси, културните и творческите индустрии и др.

Планирано използване на финансови инструменти

- Дялови и/или квази дялови инвестиции, осигуряващи начален капитал
  55 млн. евро
- Дялови и/или квази дялови инвестиции в стартиращи предприятия и предприятия в ранна фаза на развитие
  25 млн. евро

Целева група

- Стартиращи предприемачи/ новосъздадени МСП, желаещи да реализират бизнес идея на стойност над 25 000 евро
- МСП във фаза на ранно развитие
- Иновативни и високотехнологични МСП, МСП с рисков профил

Бенефициенти

- Фонд на фондовете
- Фонд мениджъри и други подобни

Ново спрямо последната ТРГ

Инвестиционен приоритет 2.2:
Капацитет за растеж на МСП

Недостатъчен капацитет за формиране на конкурентни предимства и реализиране на по-висока добавена стойност от МСП

Примерни дейности:

- Инвестиции за подобряване на производствения капацитет за растеж чрез ефективното и ефикасно използване на факторите на производството
- Подкрепа за растеж на предприятията чрез подобряване на качеството и насърчаване използването на ИКТ
- Подкрепа за дейности и услуги в пряка полза за развитието на бизнеса и възможностите за експортна ориентация на МСП
- Подкрепа чрез финансови инструменти за инвестиции и растеж

Секторен подход съгласно Националната стратегия за насърчаване на МСП *(за дейности 1, 2 и 3)*

Бюджет:
583.1 млн. евро

Затруднен достъп до източници на финансиране / липса на инструменти за микро и дялово финансиране

Ниска степен на ефективно и ефикасно използване на факторите на производството

Ниска степен на интернационализация

Примерни дейности, очакван принос и бенефициенти по ИП 2.2

Дейности

- Инвестиции за растеж чрез ефективното и ефикасно използване на факторите на производството
- Подобряване на качеството и насърчаване използването на ИКТ
- Подкрепа за дейности в пряка полза за развитието на бизнеса и експортната ориентация на МСП
- Подкрепа чрез финансови инструменти за инвестиции и растеж

Очакван принос

- Подобряване на конкурентоспособността и пазарното присъствие на МСП
- Създаване на потенциал за експорт
- Повишаване на производителността, намаляване на производствените разходи и оптимизиране на производствената верига
- Повишаване на добавената стойност
- Подобряване на управленския капацитет и организацията на предприятията

Бенефициенти / Целева група

- Съществуващи микро и МСП включително кооперации и клъстери
- Институции и организации на бизнеса
- Организации и институции, които са свързани с осъществяването на дейности и предоставянето на услуги за подкрепа на бизнеса

Планирано използване на финансови инструменти

- Дялови и/или квази дялови инвестиции **40 млн. евро**
- Дългови инструменти **120 млн. евро**
- Дългови инструменти за микро финансиране **15 млн. евро**

Целева група

- МСП във фаза на растеж или зряла фаза от своето развитие
- Микро предприятия

Бенефициенти

- Фонд на фондовете
- Кредитни и финансови институции
- Микрофинансираци институции и други лица с право на дейност
- Фонд мениджъри и др. подобни

Ново спрямо последната ТРГ

Съдържание

- Напредък и Предизвикателства
- Приоритетна ос 1
- Приоритетна ос 2
- **Приоритетна ос 3**
- Приоритетна ос 4

Инвестиционен приоритет 3.1:
Енергийни технологии и енергийна ефективност

Бюджет:
319 млн. евро

Ниска енергийна сигурност и ефективност

Примерни дейности:

- Подкрепа за повишаване на енергийната ефективност в предприятията и използването на енергия от ВИ
- Подкрепа за по-ефективното използване на природния газ – газова връзка България-Сърбия *(фаза 2)*
- Институционална подкрепа за устойчиво енергийно развитие
- Подкрепа чрез финансов инструмент за енергийна ефективност в предприятията

Хоризонтален подход

Физически и морално остарели технологии

Ограничен достъп до нови добри практики, системи и модели

Висока енергийна зависимост

Примерни дейности, очакван принос и бенефициенти по ИП 3.1

Дейности

- Подкрепа за повишаване на енергийната ефективност на предприятията
- Подкрепа за по-ефективното използване на природния газ – газова връзка България-Сърбия (фаза 2)
- Институционална подкрепа за устойчиво енергийно развитие
- Подкрепа чрез финансов инструмент за енергийна ефективност в предприятията

Очакван принос

- Повишаване на енергийната ефективност на подкрепените предприятия
- Намаляване на производствените разходи, повишаване на екологосъобразността и увеличаване на конкурентоспособността им
- Надеждност и гъвкавост при доставките на газ

Бенефициенти / Целева група

- Съществуващи предприятия на територията на страната (извън секторите на търговия и услуги за мерките с БФП)
- МИЕ за изграждането на газовата връзка България-Сърбия
- АУЕР

Планирано използване на финансови инструменти

- Дългов инструмент за мерки за енергийна ефективност в предприятията
  30 млн. евро

Целева група

- Съществуващи предприятия от всички сектори прилагащи мерки за енергийна ефективност

Бенефициенти

- Фонд на фондовете
- Кредитни и финансови институции и др. подобни организации

Ново спрямо последната ТРГ

Инвестиционен приоритет 3.2: **Ресурсна ефективност**

ХОРИЗОНТАЛЕН ПРИНЦИП

Бюджет: ***36.6 млн. евро***

Ниска ресурсна ефективност

Примерни дейности:

- Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за повишаване ефективното използване на ресурсите в предприятия и/или групи предприятия

Секторен подход – МСП от преработващата промишленост

Неефективни инвестиции за опазване на околната среда

Недостатъчни усилия и липса на екстензивен бизнес и дейности, процеси и продукти за повишаване на ефективността на ресурсите

Примерни дейности, очакван принос и бенефициенти по ИП 3.2

Дейности	Очакван принос	Бенефициенти
➢ Подкрепа за пилотни и демонстрационни инициативи за повишаване ефективното използване на ресурсите в предприятия и/или групи предприятия	➢ Подобряване на информираността относно ефективното използване на ресурсите в подкрепените МСП ➢ Подобряване ефективността на производствените процеси ➢ Намаляване себестойността на продукцията ➢ Повишаване на конкурентоспособността на подкрепените предприятия	➢ МСП от преработващата промишленост

Съдържание

- Напредък и Предизвикателства
- Приоритетна ос 1
- Приоритетна ос 2
- Приоритетна ос 3
- **Приоритетна ос 4**

Приоритетна ос 4:
Техническа помощ

Научени уроци
ОПРКБИ 2007-2013

Специфична цел 1:

Подкрепа за ефективно и ефикасно ***изпълнение на дейностите, свързани с програмирането, управлението, наблюдението, оценката и контрола на ОПИК*** съгласно действащото законодателство и съществуващите добри практики

Бюджет:

41.6 млн. евро

Специфична цел 2:

Подпомагане на Управляващия орган за ***предоставяне на*** адекватна и навременна ***информация и информиране на обществото относно възможностите за финансиране*** по ОПИК, критериите, правилата и процедурите за участие и нейното изпълнение

Специфична цел 3:

Укрепване капацитета на бенефициентите на ОПИК ***за участие*** в изпълнението на програмата и по-доброто (количествено и качествено) използване на финансовите ѝ ресурси

Финансово разпределение по приоритетни оси, тематични цели

Приоритетна ос	Тематична цел	Инвестиционен приоритет	Подкрепа от ЕС и национално съ-финансиране *(Евро)*	% от ОПИК
(1) Технологично развитие и иновации	***ТЦ 1:*** Засилване на научноизследоват. дейност, технологичното развитие и иновациите	***ИП 1.1***: Технологично развитие и иновации	295,2 млн	*21.24%*
(2) Предприемачество и капацитет за растеж на МСП	***ТЦ 3:*** Повишаване на конкурентоспособността на МСП	***ИП 2.1***: Достъп до фин. в подкрепа на предприемачеството	114,3 млн	*8.22%*
		ИП 2.2: Капацитет за растеж на МСП	583,1 млн	*41.95%*
(3) Енергийна и ресурсна ефективност	***ТЦ 4:*** Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори	***ИП 3.1***: Енергийни технологии и енерг. ефективност	319,1 млн	*22.95%*
	ТЦ 6: Опазване на околн. среда и насърчаване на ресурсната ефективност	***ИП 3.2***: Ресурсна ефективност	36,6 млн	*2.64%*
Техническа помощ			41,6 млн	*3%*
		ОБЩО:	**1,39 млрд**	

Благодаря за вниманието!

www.opcompetitiveness.bg